

8. Voorstel Toekomstvisie #Scouting2025

De landelijke raad wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel Toekomstvisie #Scouting2025.

8.1 Voorstel Toekomstvisie #Scouting2025

Scouting voegt waarde toe aan de samenleving door scouts uit te dagen zich te ontwikkelen en daarbij met elkaar veel plezier te beleven.

Dit zijn de thema's waar we extra op in willen zetten:

- We stellen de **ontwikkeling** van jeugd centraal. We **dagen** ze **uit** te leren door hun grenzen te verleggen.
- We vinden **samenwerken** binnen en buiten Scouting belangrijk. We **verbinden** in de samenleving.
- We zijn een **open** organisatie. We zetten ons in voor meer **diversiteit**.
- We vertellen **trots** wie we zijn en wat we doen. We zijn **zichtbaar** met onze uitdagende activiteiten.
- We bouwen op de inzet van **vrijwilligers** van binnen en buiten Scouting. We bieden daarvoor verschillende vormen van vrijwilligerswerk.

8.2 Onderbouwing voorstel Toekomstvisie #Scouting2025

Bij dit voorstel wordt verslag gedaan van de processtappen en resultaten van #Scouting2025 tot nu toe en een uitwerking van de volgende fases om te komen tot de definitieve besluitvorming van het nieuwe meerjarenbeleid, een meerjarenbegroting en bijbehorend ondersteuningspakket in juni 2016.

8.2.1 Processtappen

De opgave

De landelijke raad heeft in december 2014 besloten dat zij in december 2015 op hoofdlijnen een besluit wil nemen over een nieuw meerjarenbeleid. Voordat dit besluit werd genomen, had het landelijk bestuur al aangegeven dat een nieuw meerjarenbeleid liefst met zo veel mogelijk mensen uit de vereniging tot stand zou moeten komen.

Het bestuur heeft daarom in februari 2015 de volgende opdracht geformuleerd: 'Faciliteer een interactief proces, waardoor de jeugdleden en vrijwilligers betrokken worden bij de totstandkoming van het meerjarenbeleid en er hierdoor een gezamenlijke toekomstvisie ontstaat met te prioriteren thema's waar de landelijke raad in december 2015 een besluit over neemt. Hierdoor wordt bereikt dat het meerjarenbeleid de visie, ontwikkeling en realisatie van de toekomst door en voor de vereniging zelf wordt.'

De organisatie

Om invulling te geven aan de hierboven genoemde opdracht, is een projectorganisatie opgezet. Deze bestaat uit een projectgroep, een stuurgroep en een klankbordgroep. De stuurgroep bestaat uit de directie van Scouting Nederland en de verantwoordelijk portefeuillehouders uit het landelijk bestuur en deze stuurgroep heeft ervoor gezorgd dat belangrijke randvoorwaarden op orde waren, zodat het project voortvarend kon worden opgepakt.

De klankbordgroep bestaat uit drie afgevaardigden van de landelijke raad, drie regiovoorzitters, drie leden van het landelijk managementteam, drie landelijk vrijwilligers en de leden van de projectgroep en de stuurgroep. In de maandelijkse bijeenkomst van de klankbordgroep is steeds op een positieve en opbouwende manier feedback geleverd op zowel de inhoud als het proces van het project. Dit heeft elke keer weer geleid tot bijstelling en verbetering van het traject. De klankbordgroep is daarmee van grote waarde voor het project.

De projectgroep werd samengesteld uit twee vrijwilligers en drie beroepskrachten die gezamenlijk het proces hebben gefaciliteerd.

Een groot deel van het werk in het project is gedaan door de regio's. Doordat we binnen negen maanden een nieuwe toekomstvisie voor Scouting in Nederland wilden maken, hebben we de regio's voor de bijna onmogelijke opgave gesteld om op korte termijn deelnemers voor het #Scouting2025-event in Papendal te werven en kampvuurbijeenkomsten te organiseren. Veel mensen in de regio's zijn hier enthousiast mee aan de slag gegaan. Zonder die inzet was dit project niet mogelijk geweest.

De fasen

Fase 1: Plannen, ideeën, verwachtingen van leden

In februari en maart 2015 konden alle leden van Scouting via de website laten weten wat zij, met het oog op de toekomst van Scouting, belangrijke thema's en maatschappelijke trends vonden. 1.888 scouts hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Deze resultaten vormden de basis en inspiratie voor het #Scouting2025-event op 19 april 2015 en de toekomstvisie zelf. De resultaten van dit onderzoek zijn terug te lezen op www.scouting.nl/2025.

Fase 2: Maatschappelijke trends

De projectgroep heeft ook gesproken met experts uit verschillende vakgebieden, wat heeft geleid tot aanscherping van de uitwerking van het #Scouting2025-event. Enkele experts op het gebied van jongeren en vrijwilligerswerk zijn bovendien te zien geweest in de video in een filmpje dat aan het begin van het #Scouting2025-event is afgespeeld.

Fase 3: Het #Scouting2025-event

Op zondag 19 april 2015 vond het #Scouting2025-event plaats in Papendal. In totaal namen 400 jongeren, leidinggevendenden, groepsbestuurders, regiovertegenwoordigers, landelijk vrijwilligers en diverse externe gasten deel aan dit evenement. Het #Scouting2025-event is een unieke bijeenkomst geweest. Niet eerder is in een zo divers gezelschap met deelnemers van binnen en buiten onze vereniging gesproken over datgene wat voor Scouting belangrijk is. Het doel van de bijeenkomst was het verzamelen van thema's vanuit een brede vertegenwoordiging van de gehele vereniging om een eerste stap te kunnen zetten richting het meerjarenbeleid. Belangrijk voor het event was een breed bereik vanuit de regio's. En dat is gelukt: 43 van de 46 regio's waren vertegenwoordigd.

Gedurende de dag werden er met elkaar acht thema's gekozen die belangrijk zijn om aan te werken om ook in 2025 nog succesvol te zijn als vereniging.

Deze thema's zijn:

- Zichtbaar en trots
- Openheid
- Diversiteit
- Uitdaging en ontwikkeling
- Samenwerken
- Vrijwilligers
- Communicatie
- Verbinden

Al deze thema's zijn tijdens de dag in groepjes uitgewerkt in slides en aan het einde van de dag hebben alle deelnemers aangegeven welke uitwerking zij het meest belangrijk vonden voor Scouting in 2025. De acht thema's komen terug in de uitwerking van de toekomstvisie.

Fase 4: Tussenstap in de landelijke raad juni 2015

In deze landelijke raad is teruggekeken naar het proces tot dan toe en is ingestemd met de gekozen thema's en met het vervolgproces voor de verdere totstandkoming van het meerjarenbeleid.

Fase 5: #Kampvuur2025 in de regio's en Scout-In15

De uitkomsten van het online onderzoek en het #Scouting2025-event zijn vertaald in een concept-toekomstvisie. Om te toetsen of de concept-toekomstvisie breed werd gedragen, is alle regio's gevraagd een kampvuurbijeenkomst te organiseren. Dit is al in 26 regio's gelukt en er staan er nog meer in de planning. Tijdens deze bijeenkomsten hebben de deelnemers nagedacht over wat zij zelf belangrijk vinden voor Scouting in de toekomst. Er waren gemiddeld zo'n 20 deelnemers per kampvuurbijeenkomst, zodat ruim 500 leden hebben meegedacht over de concept-toekomstvisie. Aan het eind van de kampvuurbijeenkomst is alle deelnemers gevraagd een aantal vragen via de ScoutingApp in te vullen. De reacties in de app geven aan dat 85% van de deelnemers zich kan vinden in het voorstel, 5% niet en 10% laat het open.

Scout-In15

Daarnaast zijn er door het projectteam heel veel gesprekken gevoerd tijdens de Scout-In. Wat opvalt, is dat in veel gesprekken de eerste reactie is: 'dat doen we toch allemaal al', het zorgt voor herkenning. Tijdens het doorpraten blijkt dat er veel verschil tussen intentie en realiteit zit en er op de thema's nog veel terrein te winnen is. Er is veel behoefte aan een concretere uitwerking van de voorgestelde thema's en ook wordt er hierop door diverse mensen al meegedacht. Vasthouden aan wat goed gaat binnen de vereniging, wordt diverse keren genoemd.

Fase 6: Besluit landelijke raad december 2015

De landelijke raad wordt gevraagd in te stemmen met het voorstel Toekomstvisie #Scouting2025.

8.2.2 Inhoudelijke keuzes

Elke organisatie heeft een doelstelling en een missie. Daarnaast heeft Scouting ook de spelvisie SCOUTS. In het traject om te komen tot een nieuwe toekomstvisie voor Scouting hebben deze drie elementen niet ter discussie gestaan, maar zijn ze de logische basis geweest voor de vorming van de nieuwe Toekomstvisie #Scouting2025.

Doelstelling van Scouting¹

De vereniging stelt zich ten doel het bevorderen van het spel van Scouting in Nederland op grondslag van de ideeën van Lord Baden-Powell om daarmee een plezierige beleving van de vrije tijd te bieden aan meisjes en jongens, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de vorming van de persoonlijkheid.

Missie van Scouting²

Scouting is een maatschappelijk betrokken jeugd- en jongerenorganisatie, die haar leden met het Scoutingprogramma een plezierige en uitdagende vrijetijdsbesteding biedt. In dit Scoutingprogramma wordt in actief samenspel met leeftijdsgenoten, geïnspireerd op het buitenleven, een bijdrage geleverd aan de vorming van de persoonlijkheid. Hierdoor leren scouts met respect voor zichzelf en hun omgeving de eigen grenzen te verkennen en verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, elkaar en de wereld om hen heen.

Spelvisie SCOUTS

8.2.2.1 Toekomstvisie naar 2025

In 8.2.1 zijn de processtappen beschreven die hebben geleid tot het voorstel voor een nieuwe toekomstvisie voor Scouting. Tijdens die stappen zijn door de deelnemers steeds inhoudelijke keuzes gemaakt. Vanuit het project #Scouting2025 is getracht bij elke stap zo dicht mogelijk bij de keuzes van de deelnemers te blijven. Toch ontkom je er daarbij niet aan om af en toe een interpretatieslag te maken. Hierna wordt aangegeven hoe daar mee om is gegaan en hoe we tot het voorstel Toekomstvisie #Scouting2025 zijn gekomen.

¹ Artikel 4.1 Statuten Scouting Nederland

² Meerjarenbeleidsplan 2011-2015

Van enquête naar toekomstvisie

De open vraag in de enquête (Wat betekent Scouting in jouw ogen voor de samenleving?) heeft op natuurlijke wijze blootgelegd wat de leden belangrijk vinden voor de rol van Scouting in de samenleving. 1.690 deelnemers vulden deze open vraag in. Ondanks de grote variëteit aan antwoorden, is de betekenis van Scouting door hun samengevat in drie overkoepelende thema's:

- De ontwikkeling van het kind.
- De maatschappelijke rol van Scouting.
- Een leuke vrijetijdsbesteding.

Deze drie elementen hebben gezamenlijk de basis gevormd voor het voorstel voor de toekomstvisie naar 2025:

Scouting voegt waarde toe aan de samenleving door scouts uit te dagen zich te ontwikkelen en daarbij met elkaar veel plezier te beleven.

Van #Scouting2025-event naar de thema's

Het #Scouting2025-event heeft ons verteld welke thema's de deelnemers belangrijk vinden, als ook de doorvertaling via een presentatie naar wat er mee wordt bedoeld. Alle deelnemers mochten met stickers aangeven welke presentatie hen het meest aansprak. Bij het verwerken van de resultaten is gebruik gemaakt van de presentaties die meer dan vijftien stickers hebben gekregen in de categorie 'Belangrijk voor Scouting in 2025'. En bij het bestuderen van de presentaties viel op dat bij de uitwerking van een aantal thema's een grote overlap is ontstaan. Het thema communicatie heeft met alle thema's te maken en zat verwerkt in de diverse presentaties. Zo zijn we van acht thema's gekomen tot vijf thema's.

Dit heeft geleid tot thema's met de volgende ingrediënten:

- Ze zijn kort en bondig: zo houden we ieders aandacht vast.
- De oorspronkelijk gekozen thema's komen er vetgedrukt in terug: we gebruiken dezelfde woorden.
- De betekenis van (zo goed als) alle presentaties met meer dan vijftien stickers komt er in terug: steekwoorden uit die presentaties komen terug in de zinnen.
- De zinnen zijn actief geformuleerd: we zijn een vereniging van doeners. Dat stralen we uit. We formuleren dus niet waar we aan gaan werken om te verbeteren, maar wat we doen om onze doelen te bereiken.

Dit zijn de thema's waar we extra op in willen zetten:

1. We stellen de **ontwikkeling** van jeugd centraal. We **dagen ze uit** te leren door hun grenzen te verleggen.
2. We vinden **samenwerken** binnen en buiten Scouting belangrijk. We **verbinden** in de samenleving.
3. We zijn een **open** organisatie. We zetten ons in voor meer **diversiteit**.
4. We vertellen **trots** wie we zijn en wat we doen. We zijn **zichtbaar** met onze uitdagende activiteiten.
5. We bouwen op de inzet van **vrijwilligers** van binnen en buiten Scouting. We bieden daarvoor verschillende vormen van vrijwilligerswerk.

Van #Kampvuur2025 naar aanscherping toekomstvisie en thema's

Na afloop van de kampvuurbijeenkomsten is gevraagd om een aantal vragen in de ScoutingApp in te vullen en een verslag van de bijeenkomst te maken. Om te toetsen of de voorgestelde toekomstvisie een gedragen voorstel is voor de vereniging, zijn de reacties meegenomen in de aanscherping van dit definitieve voorstel.

Op de vraag “Herken jij je in de #Scouting2025-toekomstvisie?” heeft 85% met “Ja” geantwoord. Daaruit lijkt een breed draagvlak voor de toekomstvisie. Op de vraag “Wat mis je in de #Scouting2025-toekomstvisie?” is een groot aantal verschillende antwoorden gegeven. Opvallend is dat de concepttekst voor sommigen nog te weinig vernieuwend was (er mag meer ‘lef’ in, of de tekst mag iets flitsender), terwijl het veel voor anderen juist een compleet beeld gaf en er behoefte is aan verdere uitwerking in concrete plannen en ondersteuning. Hierin mag meer creativiteit en flexibiliteit worden toegepast. Op basis van deze reacties zijn de teksten aangepast tot het huidige voorstel.

8.2.3 Proces naar juni 2016

8.2.3.1 Werkwijze

De wijze waarop we als vereniging, voor het eerst in de geschiedenis, door middel van een participatief proces tot een meerjarenbeleid willen komen, is een nieuwe ervaring. Vooralsnog lijkt het de moeite waard dit door te ontwikkelen en het vuurtje verder te verspreiden. Redenen hiervoor zijn dat de deelnemers blij zijn met het proces tot nu toe en het veel energie en betrokkenheid losmaakt. In het doorzetten van de participatieve aanpak is een belangrijke vraag hoe ook (nog) niet betrokken leden in de vereniging mee op reis kunnen. Het huis waar we aan bouwen, is van ons allemaal. De uitdaging is ieder hier een steentje aan bij te laten dragen. Daarom zal de aandacht in de komende periode uitgaan naar:

- het uitnodigen van regio's die tot nu toe minder actief in het proces hebben kunnen deelnemen om zo met hen samen dit alsnog mogelijk te maken;
- het zoeken hoe de betrokkenheid binnen regio's die al deelnemen kan worden vastgehouden en hoe meer groepen en leden belang kunnen hebben om deel te nemen;
- hoe we het geleerde naar de toekomst toe kunnen blijven inzetten.

8.2.3.2 Activiteiten om de toekomstvisie verder uit te werken

Als de landelijke raad de Toekomstvisie #Scouting2025 heeft vastgesteld, volgt een belangrijke volgende stap; de uitwerking van de toekomstvisie in beleid en concrete activiteiten. Daarvoor worden de volgende vervolgfases voorgesteld:

Fase 7: Werkatelier

Begin maart 2016 wordt er een werkatelier georganiseerd rond de vijf thema's uit de toekomstvisie. In de vorm van een kleine werksessie zullen vertegenwoordigers uit groepen, regio's, de landelijke organisatie en mensen van buiten Scouting aan de slag gaan om de vijf thema's voor de komende twee tot drie jaar verder te concretiseren en zich ook te laten inspireren door de onderlinge samenhang van de thema's.

Fase 8: Ondersteuningsconferentie

Om nieuw beleid te kunnen implementeren, is het ook goed na te denken over hoe groepen nu worden ondersteund. Tijdens de ondersteuningsconferentie in maart 2016 zullen afgevaardigden uit alle regio's, het landelijk bestuur en het landelijk managementteam nadenken over de gewenste basis- en aanvullende ondersteuning in de vereniging. De uitwerking van de werkateliers zijn hierin het vertrekpunt, naast de gewenste ondersteuning voor groepen met betrekking tot continuïteit en kwaliteit en de inzet die Scouting als vereniging nodig heeft.

Fase 9: Voorstel landelijke raad juni 2016

Op basis van het werkatelier en de ondersteuningsconferentie neemt de landelijke raad in juni 2016 een besluit over het nieuwe meerjarenbeleid, het bijbehorend ondersteuningspakket en de daarmee samenhangende financiën.

Fase 10: Doorvertaling naar de praktijk

Vanaf april 2016 zal worden nagedacht over de doorvertaling van de Toekomstvisie #Scouting2025 naar concrete activiteiten. Dit zal onder andere gebeuren door middel van inspirerende bijeenkomsten voor groepen, regio's en landelijke teams. De uitwerking van deze bijeenkomsten vindt uiteraard weer op participatieve wijze plaats.

8.2.3.3 Financieel

De activiteiten voor #Scouting2025 zijn in de begroting van 2016 opgenomen. De kosten voor de verdere uitwerking naar de toekomst van #Scouting2025 en de activiteiten na 2016 worden verder uitgewerkt en in de landelijke raad van december 2016 vastgesteld.